

Eden največjih

Pred desetimi leti je 16. novembra umrl v Clevelandu ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman v 77. letu starosti, v 53. letu duhovništva in 30. letu škofovske službe.

Na bolniški postelji je govoril duhovnikom, ki so ga obiskali: „Bog nam daje zelo močno voljo po življenju. Toda ko pride čas, On nam milo odstrani to željo in smrt pride kot blagoslov... pripravljen sem. Silno mi je žal človeka, ki ne veruje. Obžalujem ga, ko pride njegova zadnja ura.“

Zadnje ali skoro zadnje besede pa so bile: „Molite žalostni del rožnega venca — jaz zelo trpim — za komuniste — za tiste, ki so me preganjali.“

Ko je umiral, je z levico stiskal rožni venec, desnico je dvigal za blagoslov; njegovo srce je popustilo in prenehalo.

Tako so opisali pričevalci smrt škofa Rožmana, kateremu je francoski minister Dupont, ko je škof leta 1957 obiskal Pariz, dejal: „Komunisti so Vas, Prevzvišeni, obsodili, da ste 'fanatični pripadnik svojega poklica in vere'. To je najlepše spričevalo, ki Vam bi ga mogel kdo dati.“

+

Slovenci spoštujemo duhovnike. Visok ugled imajo. V dolgi vrsti škofov starodavne ljubljanske škofije so bili veliki možje; uživali so globoko spoštovanje, bili so vplivni in priljubljeni. Pravilno pa je zapisal demokratični socialist, pok. dr. Celestin Jelenec: „Prav gotovo pa se ne nobeden teh škofov osebno ni tako približal svojemu vernemu ljudstvu, se ni z njim tako življal, sočustvoval in trpel z njim, kakor Rožman.“

+

V svetu so cenjena in znana imena odličnih škofov in kardinalov, ki so bili žrtve komunizma. Tudi škofu Rožmanu bo zgodovina prej ali slej priznala, da je bil prvi škof v Evropi, ki je neustrašeno stopil v boj tedaj, ko je Slovenija postala prvo bojišče med vzhodom in zahodom; bojišče med komunističnim in svobodnim svetom. Četudi je bila borba neenaka, škof Rožman ni klonil. Dvignil je visoko križ vere proti srpu in klaviru brezboštva.

Komunističnim lažem, da je Rožman naklonjen nacističnim in fašističnim okupatorjem, je verjel tudi škof Rožman, rojen na Koroškem, kjer je že v mladih letih spoznal in občutil nemško osvajačnost in nasilnost proti Slovincem? Rožman, ki se je zavedal, da bi z zmago nacistov slovenski narod zgubil s površja zemlje?

Kako pa je škof Rožman gledal na fašističnega okupatorja, zgovorno kažejo dogodki, ki jih navajamo po izpovedi kanonika dr. Kraljiča: Ko so Italijani zasedli Ljubljano, so škofu Rožmanu nekateri svetovali, da bi bilo prav, če Visokemu komisarju Grazioliu na pravi vljudnostni obisk. Škof Rožman je to odklanjal. Šele na prigovarjanje dr. Ehrlicha se je vdal in šel k Grazioliu. Visoki komisar je obisk škofu Rožmanu vrnil in se je pripeljal v škofijo v spremstvu generala, ki je tedaj povelel italijanski vojski, in številnim spremstvom.

Razgovor pa se ni mogel razviti. Škof Rožman je bil resen in zadržan. General mu je začel dokazovati, kakšna sreča je za Slovence, da so prišli Italijani. „Osvobodili smo vas pravoslavni Srbov,“ je dejal. „Mi smo katoličani kot vi: Zakaj ste torej žalostni?“ ga je ponovno vprašal general.

Škof Rožman je odgovoril z vprašanjem: „Ali bi bili vi veseli, če bi umrla vaša mati in bi ležala na mrtvaškem odru?“ „Ali vi mislite Jugoslavijo?“ je vprašal Grazioli. „Za nas je bila Jugoslavija mati,“ je odgovoril škof. Razgovor je bil končan. Grazioli in general sta vstala in se hladno poslovila.

+

Škof Rožman je bil veliki duhovnik, ki je branil nauk Cerkve, in borec za jasnost duhov. Bil je dobri pastir in škof katoliške akcije. Apostol mladine in ljudski škof. Zagovornik delavstva in misijonar.

+

Zakaj ga niso razumeli in so ga krivično sodili? Imel je lastnost, ki jo

APOLLO 12

Znanstvena ekspedicija

Odlet ameriških astronautov z raketo Apollo 12 je bil po načrtu pretekli petek ter so Gordon, Conrad in Bean brez posebnih problemov prileteli v ponedeljek zvečer v bližino Lune. Med potjo so preizkusili naprave v FEM-u, ki so ga v Houstonu tokrat krstili na Intrepid (Neustrašeni). V prvih jutranjih urah v sredo je bil predviden izstop iz Intrepida na Luno ter postavitev znanstvenih instrumentov na površini. Oboje sta izvedla.

Apollo 12 je imel na krovu prvo električno centralo za vesolje. Hrani jo radioizotopski generator, napoljen z osmimi funti radioaktivnega plutonija 238. Razpadanje plutonija povzroča temperaturo 777 stopinj, ki se spre-

minja v električno energijo. Naboj plutonija bo zadostoval za proizvodnjo električne energije za eno leto, ter bo poganjal šest različnih aparatov, ki sta jih morala Conrad in Dean razpostaviti po Luninem površju: 1) potresomer, za merjenje morebitnih potresov na Luni in potresnih valov, ki jih povzročajo udarci meteoritov na lunino površje; 2) magnetometer za merjenje jakosti luninega magnetnega polja; 3) spektrometer za merjenje jakosti sončnega vetra; 4) supertermični detektor za merjenje pozitivnih ionov na Luni; 5) aparat za merjenje temperature in gostote morebitne lunine atmosfere in 6) aparat za merjenje luninega prahu, ki se počasi nabira na instrumentih.

Bitke za javno mnenje v ZDA

Nixon ne spreminja

Konec preteklega tedna so bile po vsej ZDA velike demonstracije proti vietnamski vojni, odn. za takojšen ameriški umik iz Vietnama. Čeprav so bile povorke demonstrantov organizirane skoro po vseh večjih severnoameriških mestih, so tokrat izvedli največjo koncentracijo demonstrantov v Washingtonu, kjer se jih je po uradnih cenitvah zbralo nad 250.000.

Protestne povorke in zborovanja so večinoma potekla brez večjih incidentov povsod, le v redkih primerih so skrajni bodisi levičarski ali desničarski elementi povzročili spopade s policijo.

Belo hišo v Washingtonu so oborožene sile močno zastražile, prav tako vse dohode do nje z barikadami avtobusov. Nixon je ves čas demonstracij bil v Beli hiši ter je imel več sej s svojimi svetovalci. O demonstracijah ni dal nobene izjave, prav tako pa tudi ni spremenil svojega stališča glede vietnamske vojne in načrta, ki ga je bil pripravil za postopen umik ameriške vojske iz jugovzhodne Azije.

Nixon je ostal mnenja, da ima za seboj še vedno ogromno tkim. tiho večino Amerikancev in da mu zato ni treba spreminjati svojega tajnega načrta o končanju vojne v Vietnamu.

Sobotno demonstracijo, ki se je je v Washingtonu udeležilo nad en četrt milijona ljudi, so v Beli hiši načrtno ignorirali, dasi ugotavljajo, da se severnoameriško javno mnenje polagoma, toda nezadržno začenja deliti na dva dela: za in proti ameriški intervenciji, ne samo v Vietnamu, temveč sploh kjer koli na svetu v kateri koli kritični zadevi.

Opazovalci ugotavljajo, da je pri

Husak zagovarja sovjete

Husak, sedanjí češkoslovaški komunistični diktator, ki je spet popolnoma podredil češkoslovaško partijo in državo Moskvi, je po vrnitvi z razgovorov v Kremlju in podpisu nove prijateljske pogodbe med Moskvjo in Praggo, izjavil, da so „sovjetske čete prijatelji Češkoslovaške“ in da bodo ostale na češkoslovaškem ozemlju za nedoločen čas.

„Vojaški oddelki na našem ozemlju so naši prijatelji“, je dobesečno dejal Husak. „Pozivam vse kulturne čehje in Slovake, da tem oddelkom pripravijo

svet najmanj razume: bil je dober, predober. Zaradi te lastnosti je bil pripravljen sebe žrtvovati, da bi pomagal bližnjemu. Bil je podoben reševalcu, ki skoči v vodo, ali gorečo hišo, da reši bližnjega, četudi sam zadobi rane ali se pogubi. Reševal je žide in talce, komuniste in katoličane, sovražnike in prijatelje. Nobene poti se ni ustrašil, kadar je šlo za pomoč in reševanje. Za rešitev slovenskega naroda je bil vedno pripravljen žrtvovati tudi življenje.

+

Bog ljubi slovenski narod. Kljub udarcem, ki jih dopušča, mu pošilja velike moze. Med temi je eden največjih — škof Gregorij Rožman.

„Seremos fieles“

El pasado 17 del corriente en toda Checoslovaquia, los estudiantes rindieron homenaje a quienes murieron resistiendo a gobiernos totalitarios. Así hubo ceremonias oficiales en el sitio del que la Gestapo sacó a centenares de estudiantes, para llevarlos a los campos de concentración; y también en la prisión de Ruzyn, donde varios líderes estudiantiles fueron ejecutados por los nazis.

Pero aparte de ceremonias oficiales, gran cantidad de jóvenes, auténticos amantes de la libertad, concurren a la tumba del estudiante Jan Palach. Allí colocaron ofrendas florales con crespones que decían: „Seremos fieles“.

„Zvesti bomo“

Pretekli ponedeljek, 17. t. m., so se češkoslovaški študentje po vsej državi spominjali njih, ki so umrli kot žrtve totalitarnih vlad. Bilo je mnogo uradnih slovesnosti na kraju, od koder je gestapovska policija odvažala stotine študentov v koncentracijska taborišča; in v Ruzynskem zaporu, kjer so nacisti pobili več študentovskih voditeljev.

A poleg uradnih proslav je veliko število mladih ljudi, ki resnično ljubijo svobodo, poromalo na grob Jana Palacha. Tam so polagali vence rož, na katerih so se blesteli napisi: „Zvesti bomo.“

I Z T E D N A V T E D E N

V finski prestolnici Helsinki so se minuli ponedeljek začeli razgovori med ZDA in ZESSR o vprašanju omejevanja oboroževanja z nuklearnim in drugim strateškim orožjem. „Na tehnični je ušoda človeštva,“ so izjavili opazovalci na konferenci.

Japonski min. predsednik Sato je odletel v Washington na razgovore z Nixonom o vrnitvi otoka Okinawe in drugih tihomorskih postojank Japonski. ZDA imajo na Okinawi in drugje več vojaških oporišč, s katerih vojaško kontrolirajo obširno področje Pacifika in vzhodne azijske obale. Po vsej Japonski, predvsem pa v Tokiju, so množice študentov priredila bučne demonstracije proti ZDA.

Egiptčanski ali gverilski potapljači so v izraelskem pristanišču Eilat močno poškodovali dve izraelski trgovski ladji. Izrael je bombardiral gverilške postojanke v Jordaniji. V Kairu pa je imel daljši razgovor Nasser s sudanskim predsednikom El-Numeirjem, ter sta razpravljala o splošni mobilizaciji v arabskih državah za vojno proti Izraelu.

Londonska radijska postaja je objavila, da se je sovjetom nedavno ponesrečil poskus odleta v vesolje z novo raketo, ki naj bi bila večja in močnejša od ameriške rakete Saturn 5, s katero letajo v vesolje Apoli. Sovjetom je ra-

keta eksplodirala na odletišču pri Bajkonuru ter je razdejana področje fotografiral ameriški vesoljski satelit.

Kitajci in sovjeti imajo že štiri tedne v Pekingu mirovne razgovore glede medsebojnih odnosov, predvsem glede položaja na nekaterih področjih ob sovjetsko-kitajski meji, kjer si Kitajska lasti velike predele sovjetskega ozemlja. Opazovalci ugotavljajo, da razgovori počasi ali pa nič ne napredujejo, vendar ne Peking ne Moskva nočeta razgovorov prekiniti.

Splošne volitve na Filipinih

Na splošnih volitvah na Filipinih je pretekli teden zmagal dosedanji filipinski predsednik Marcos, ki je prvi filipinski predsednik, kateri je bil ponovno potrjen na predsedniško mesto.

Marcos načeljuje filipinski narodni stranki, ki je zagovornica tesnega sodelovanja z ZDA in odločnega nastopanja proti komunizmu v Aziji. Njegov nasprotnik pri volitvah je bil vodja filipinske liberalne stranke Osmena, ki je po volitvah izjavil, da „so bile najbolj umazane v 23 letih filipinske neodvisnosti od ZDA.“ Marcos bo imel v parlamentu 84 poslancev, Osmena 26, v senatu Marcos 18 sedežev, Osmena 6.

Iz življenja in dogajanja v Argentini

GORI, DOLI, NAKOLI...

Kot vsako drugo leto, tako ima tudi javno udeleževanje svoje letne cikluse. Sedaj se že bližamo koncu leta, torej že tradicionalnemu obdobju (januar-februar), ko ne le uslužbenci, temveč tudi vlada, podjetniki in vojniki, ter vsi sloji narodnega življenja skušajo najbolje preživeti zaslužene počitnice. Pred tem letnim premorom pa pride najhujše delo, največja razgibanost, ko se v naglici skušajo opraviti še vse stvari, ki so med letom počivale, ali pa ki jih nočemo pustiti za prihodnjo dobo.

Pretekli teden ni mogel biti izjema. Začenši z obiskom, ki ga predsednik države, gen. Onganía, trenutno vrši v sosednji državi Paragvaj. Zveze med Argentino in Paragvajem so bile že desetletja v dobrem stanju. Razmerje se je razvijalo v bratskem duhu, tako na političnem, kot na gospodarskem polju. A treba je bilo razmerje še zboljšati, to pa zaradi dveh vzrokov: najprej, moderna doba zahteva popolnejše sodelovanje. Predsednik Onganía bo med svojim bivanjem imel več razgovorov in podpisal skupne dokumente o bodočem sodelovanju obeh držav na raznih poljih. Drugi vzrok: tradicionalno sta si v Južni Ameriki skušali prisvojiti vodstveni položaj Argentina in Brazilija. Paragvaj bi po dosedanjem stanju nekako spadal pod argentinski vpliv. V zadnjih časih pa si je Brazilija skušala uglasiti pot do Asunciona, paragvajske prestolnice. Tudi s tega vidika bo potovanje argentinskega predsednika mnogo koristilo k vedno boljšemu razmerju med Paragvajem in Argentino. Obisk se je pričel v torek 18. in bo trajal do petka 21. t. m.

Predno pa je odletel na sever, je general Onganía v sredo 12. javno ob-

javil, da bo odslej naprej 30. november vsakega leta praznovan kot „Dan zahvale“. S prvim tem dnem, to je prihodnjim 30. novembrom, pa bo Argentina posvečena Marijinemu Brezmadežnemu Srcu. Pripravljajo se že slovesnosti, ki bodo za to priliko zelo verjetno v tradicionalnem argentinskem Marijinem svetišču v Lujánu.

DAJ-DAM

Mnenje, da je denar najbolje investiran, kadar je vložen v konkretnih stvareh, menda prevladuje v sedanji vladi. Bolj konkretno: investicije za javna dela so prva skrb v razvojni politiki. To je bilo potrjeno ponovno v ponedeljek 17. t. m., ko je državni tajnik za javna dela objavil, da bo tozadevna investicija za leto 1970 znašala 120 tisoč milijonov pesov. Med najvažnejša dela spada kompleks Zárate-Brazo Largo, avtostrada Rosario-San Nicolás, pričetek del za most Puerto Unzué-Fray Bentos, ter podaljšanje dveh prog buenosaireskih podzemskih železnic. Denar, ki ga država vloži na ta način, bo gotovo povrnil najlepše obresti: javno blagostanje.

STOJI UČILNA ZIDANA...

Daljši časa že kalí razpoloženje na vzgojnem polju konflikt med kuyanskimi učitelji in tamkajšnjimi vladami. Mendoza, delno Córdoba in San Juan so središče pozornosti tozadevne problema. Da bi se preprečila razširitev stavk in da bi zboljšala položaj učiteljev, je vlada napovedala povišice in sicer od 1. januarja prihodnjega leta. Povišica je sledeča: s sedanjih 25.415, ki jih zasluzi osnovnošolski učitelj, se plača dvigne na 28.980. Od 32.660, ki jih je imel učitelj z vsaj desetletno učno dobo, pa gre na 39.485. Vendar to ni zadovoljilo učiteljev, ki v dotičnih provincah napovedujejo in izvajajo nove stavke.

Proslave slovenskega narodnega praznika v Clevelandu

V nedeljo, 26. oktobra, smo v Baragovem domu imeli lepo proslavo slovenskega narodnega praznika — 29. oktober in Dan slovenske zastave. Prireditelji so poskrbeli, da je bila tudi dvorana primerno okrašena za slovensko narodno proslavo. Veliki sliki dr. Francea Prešerna in dr. Antona Korošca, obdani z barvami slovenske zastave, sta nakazovali tudi vsebinski poudarek narodne proslave: kulturne in politične borbe za pravice in svobodo slovenskega naroda.

Program je bil narodno prisrčen in bi prireditelji z njim mogli nastopiti tudi v večji dvorani. Po ameriški in slovenski himni je predsednik prirediteljskega odbora Janez Ovsenik pozdravil navzoče, posebno še dr. Miha Kreka, predsednika Narodnega odbora za Slovenijo, in slavnostnega govornika dr. Viktorja Antolina in č. g. Jožeta Faleža, kaplana pri Sv. Vidu. Tem je ga. Mauserjeva pripela slovenski šopek.

Med igranjem Triglavske koračnice je mladi Pavle Zakelj prinesel skozi dvorano slovensko zastavo, ki sta jo razpeto držali Karolina Bajc in Veronika Vidmar. Ga. Mauserjeva je pristopila k razpeti zastavi in z občutkom deklamirala Debeljakovo pesem Slovenski zastavi in na njo pripela slovenski šopek. Vsi smo bili ganjeni, ko je g. Jože Falež blagoslovil zastavo... Daj tej narodni svetinji, o Bog, tisto slavo, ki so ji jo vedno izkazovali naši predniki in jim je bila najvišji simbol narodne svobode in narodne edinosti. Naj nas, o Gospod, ta slovenska zastava vedno vzpodbuja in navdušuje za potrebne žrtve, da premagamo sebičnost in razdvojenost med nami, ki smo bratje in istega naroda sinovi in hčere, da se združimo vsi v naporih, da slovenski narod v domovini čimprej doseže dokončno in popolno svobodo...

Ob slovenski zastavi so ves čas stali v narodnih nošah Terezija in Martina Lavriša in Danica Bajc, pri Ameriški zastavi pa Veronika Vidmar in Karolina Bajc. Naj bo tudi povedano, da je ista slovenska zastava predstavljala slovensko zastopstvo na mednarodnem kongresu krščanskih demokratov v Čilu. Po blagoslovitvi zastave je lepo zapel slovenski mladinski zbor pod vodstvom Martina Košnika „Gor čez jezero“ in „Navzgor se širi rožmarin“. Eden najbolj prisrčnih prizorčkov pa je gotovo bil nastop male Marije Vrenko, ki je koračnico in lepo zapela „Rožic ne bom trgala.“ Potem sta nastopila Ivo Gorše s harmoniko in Tonček Nemec s kitaro.

Dr. Viktor Antolin je skrbno pripravil govor za premišljevanje ob slovenskem narodnem prazniku. Zajel je dobo osvobodjenja, pridobitve in težave ob takrat v sedanji čas. (Govor bomo objavili v prihodnji številki. Op. ur.)

Potem je nastopil moški zbor pod vodstvom Martina Košnika s Prešernovo „Zdravico“ Polje in Eno devo le

Uspeh slovenske odprave na Himalajo

Anapurna, ki nosi ime po indijski boginji rodovitnosti, je drugi najvišji vrh v skoraj 40 km dolgi gorski gmoti, katere leži v sklopu mogočne Himalaje v državi Nepal. Vrh je visok 7973 metrov. Doslej ga je osvojila le angleško-nepalsko-indijska odprava l. 1960. Trije prejšnji poizkusi osvojitve so se izjalovili.

Letos so se te gore lotili slovenski planinci v okviru tretje jugoslovanske himalajske odprave. Dve prejšnji na gori Trisulin Kangbacen sta bili brezuspešni. To pot pa jih sreča ni pustila na cedilu. 22. oktobra ob 14.05 po srednjeevropskem času sta Kazimir Draksler in Matija Maležič stopila na vrh.

Dvajset ladij vozi po oceanih pod slovenskimi barvami

Jugoslovanska trgovsko mornarico predstavlja 15 ladjarskih podjetij, ki imajo skupno 298 ladij. Skupna nosilnost vsega tega ladjevja je 1.921.000 ton. Med temi 15 podjetij je edino slovensko ladjarsko podjetje Splošna plovba, ki je bila ustanovljena oktobra 1954. Prva ladjica, ki jo je zgradila slovenska Splošna plovba, je bila imenovana Martin Krpan. Tej sta sledili ladiji Gorenjska in Rog. V 15 letih pa se je Splošna plovba razvila v veliko ladjarsko podjetje, ki ima zdaj 24 ladij z nad 200.000 ton nosilnosti ter okoli 1.000

Slovenska odprava — deset ljudi, dva kombija in en tovornjak — je odpotovala po zemlji 14. avgusta v Katmandu glavno mesto Nepala, kjer jih je čakal vodja ekspedicije Aleš Kunaver. Spotoma so slovenski planinci na nemogočih cestah skozi Turčijo izgubili eno izmed malih vozil. Preko Irana, Afganistana in Pakistana so 3. septembra vstopili v Indijo in potrebovali še teden dni do nepalske meje. 25. septembra so začeli pravi vzpon in postavili osnovno taborišče na višini 4.650 metrov. Nato se je začela borba za sam vrh, ki se je 22. oktobra zaključila z zmago.

zaposlenimi. Lani so te ladje prepelele 1.165.491 ton različnega tovora ter ustvarile nad 7.337.000 dolarjev čistega deviznega dohodka.

Splošna plovba je pravzaprav združba dvaindvajset velikih tovarn, katerih vrednost presega 710 milijonov dinarjev. Lani je Splošna plovba ustvarila 9,5 odstotka v naši trgovski mornarici ustvarjalnega narodnega dohodka. Ladje Splošne plovbe zdaj redno plovejo v Zahodno Afriko, Južno Ameriko, okoli sveta in v prosti dolgi plovi.

Ženske — kakšen spol?

Človekovo smrt lahko povzročimo na različne načine: lahko ga ubijemo, lahko se ga pa tudi sploh ne dotaknemo, pa ga pustimo samo brez hrane. Lahko pa mu tudi dajemo hrano, a to tako, da mu ta uničuje telo...

Naš narod je poznal smrt pod Turki, Nemci, Italijani — tretjo metodo poznamo šele od leta 1945 naprej... Slovenska nacionalna zavest v domovini je tako nizka, kakor še nikdar v zgodovini. Doma se sicer mnogo piše o teoretičnih vprašanjih naroda, izdajajo se specializirane jezikoslovne knjige — toda nikomur, ki ima odprte oči, ni prikrito, da gre dom za načrtno, tiho rezanje korenin slovenstva. Nekdanje izjave iz ust komunističnega veljaka, da ni važno, če po koncu revolucije ostaneta živa tudi samo dva Slovenca, „glavno je, da sta komunisti“, sicer danes v uradnem tisku več ne bomo srečali, a miselnost se ni spremenila. Reakcija slovenskih oblasti pa naj gre za reševanje slovenskih problemov doma, naj gre za odnose Ljubljana—Beograd, ali pa za odno-

bom ljubil. Program je zaključil Jože Likozar z recitacijo Mauserjeve pesmi. — V spomin dr. Francetu Pešernu. Nato smo vsi vstali ter našemu narodnemu prazniku dali poudarek, da smo skupno navdušeno zapeli „Hej Slovenci!“

Ne nehajmo! Ohranimo s takimi prireditvami tradicijo naši mladini!

Jože Melaher

se med Slovenijo in Koroško oz. Primorsko, zgovorno kažejo, kje smo. Oblasti ne bodo uporabljale nasilja za iztrebljanje naroda, toda tudi „z rokami“ se da marsikaj doseči. Kdor ni slep, vidi da so nas ti, ki so danes na vladi, obsodili na smrt. Kaj bo z nami, pa je seveda predvsem odvisno od nas samih.

Danes, po petindvajsetih letih je zanimivo videti, kako se temu procesu „zavdajanja“ doma dolgo nihče ni javno zoperstavil. Tisti ljudje v emigraciji, ki stalno skušajo ločiti med komunistično stranko pa med pristaši OF, v kateri da je baje večina bila nacionalistov in idealistov, so ob popolnem molku „Slovenec“ iz nekdanje OF morali začeti z revidiranjem svojih „razlikovanj“.

Zanimivo je, da so se prvi zakriti protesti začeli v vrstah — slavistov, jezikoslovcev.

Leta 1962 je Marja Boršnikova javno spregovorila celo o literaturi politične emigracije v svetu, ki da prekaša domačo. Iz tiste dobe je tudi izjava — prav tako iz ženskega kroga — da se „domači literati boje emigrantskih in da bi bilo zanimivo zvedeti, kdo je pravzaprav bolj za to, da zunanja literatura ne sme domov: KP ali literati?“ Medtem ko so Pregledi slovenskih književnosti zamolčevali imena v svetu ustvarjalno ustvarjenih umetnikov pa tudi mnogih tistih, ki so ostali doma, je Boršnikova pripravljala izdajo izbranih del — Stanka Majcena. Leta 1962 smo zvedeli, da mariborska Obzornica že drugo leto napoveduje izid teh

Slovenci, ne pozabite idealov, zaradi katerih ste prišli sem in zaradi katerih ste se doma ustavljali rdeči nevarnosti. Ohranite jih! Če bi te izgubili, bi bila to popolna tragika naša in našega naroda. Če se svobodna misel v nas budi, če se nam zdi, da imamo boljše načrte, bi se morali pogovoriti kot zreli ljudje, bi morali najti način, da se med seboj moško in odkrito pogovorimo in napravimo dogovor na temeljih, ki so potrebni, če hočemo ostati takšni, kot smo prišli v svet.“

Skof dr. Gregorij Rožman na slavnostni akademiji v Buenos Airesu 1949

spisov, da pa „nekaj ni v redu“. Slišalo se je, da „Boršnikova ne more biti čisto pravovern“ in da jo „šikanirajo.“ Takrat je res iz njenih izjav bilo videti, kljub vsej previdnosti formulacije, kako čuti krivico, ki se dela bolj Majcenu kakor njej. V našem časopisu smo lani mogli brati, da se sicer moramo ustaviti ob raznih njenih spodrslih pri sodelavi Majcena — da pa je treba pisateljici „primerjajoč jo z moškimi literati doma, ki se naravnost odlikujejo po svojem nepogumu, priznati precejšnji odmere civilne korajžje.“

Zadnje čase je o slovenski problematiki doma vedno več brati.

Neka Marija švajncer (Večer, 5. IX. 69) piše: „Vsi narodi, veliki in majhni imajo svoje institute za literarno zgodovino. Mi smo izjema. To je bridko in škandal obnem. Imajo (na Akademiji) že tretji hiši, prostor za orientalistiko — za domačo književnost ga ni. Narod pač vidi svojo podobo takšno, kakršne je vreden in mi sedimo na veji, ki si jo žagamo sami. Naši klasiki so se znali boriti za narodno samobitnost, mi o tem govorimo skoraj cinično in pljuvamo po tem, kar je nekoč mnogo pomenilo. Razumljivo je, da spriči takega stanja ne moremo imeti korenin. Toda kam bomo rasli, če jih ne bo? Drevo ne more rasti brez korenin!“

Neka Breda Pogorelec piše v „Pogovorih o vsakdanjem slovenskem jeziku“ (12. nadaljevanje) bolj mirno, a seže najdalje. Govori o vprašanju, ki se ga tudi mi v svetu premalo zavemo: jezik ni samo orodje, neki terminološki instrument, s pomočjo katerega se moremo sporazumeti. Tisto: „Saj ni važno, če govorimo slovensko — glavno je, da smo Slovenci!“ ni v bistvu nič drugega kakor tragična kratkovidnost, v resnici samo izgovor za umsko lenobo ali pa slabo zakrit manjvrednostni kompleks.

Pogorelec govori, kako ljudje oblikujejo jezik, kako pa tudi jezik sam oblikuje človekovo miselnost. (Nered v besedah rodi nered v glavi. Napačno uporabljena beseda rodi napačne pojme, prej ali slej povzroči zmešanost. Tu je dano tistemu, ki odloča o uporabi jezika v tisku, polje za demonske igre, ki jih nepoklicani in naivni ne opazijo, a katerih posledice so lahko hude.) Avtorica se ustavlja ob besedni godlji v domačem tisku in z vrsto primerov opozarja, kako morejo na primer napačno prevedene ali napačno rabljene besede, ki pa j, nekdo (kdo?) uvaja v pisni jezik, spreminjati miselnost.

Če beseda narod izginja iz prometa, oziroma se meša z besedo „nacija“, istočasno pa danes doma „nacija“ pomeni „jugoslovanski narod“, pa če ne vemo, da je ta beseda načrtno tako uporabljena dan za dnem, leto za letom — lahko taka zadevica, ki je na prvi pogled skoraj smešno nedolžna, sčasoma povzroči marsikaj. (Nacionalne mlačnosti ali ponekod celo prezira narodne zavesti doma med mladino oblasti niso dosegle s kašno javno govorjo proti slovenstvu! Ti komaj opazni „drugačni sistemi“ so na dolgo dobo bolj učinkoviti. Praksa, t. j. resnično stanje slovenstva doma nam to jasno kaže.) „Moramo se torej povsem domeniti, da bomo besedo nacija uporabljali samo, kadar bomo govorili o nas samih. Samo za Slovence torej. — Morali bi predlagati, da se beseda ne uporablja za jugoslovansko ljudstvo. V smislu pojma „amerikanska nacija“ bi namreč lahko pod tem pojmom razumeli narodno poenoteno jugoslovansko družbo. S tem pa bi se izdali, da podpiramo bodisi nekatere nezdrave in upajmo — preživeli težnje po zlitju družbe naših narodov; kar je nas Slovencev, pa bi s tem vsaj v pojmovnem svetu storili nekaj podobnega kakor duhovni samomor. Bojim se, da ne bom rekla preveč, če opozorim, da najbrž ni slučaj, da so začeli uporabljati besedo „nacija“ v tem zahodnem pomenu, na srbohrvaškem območju, natančnejši vir je pri tem navajanju odveč...“

Zanimivo je, da o teh vprašanjih doma pišejo — žene. Da je, recimo, katera med temi tremi partijkami in da ima zato korajžjo spregovoriti? Lahko drži! A tudi med moškimi literati in slavisti so partije. Zakaj oni nimajo poguma? — Da gre samo za besede? Seveda gre. A to bi bil očitak, ko bi tudi moški če že ne v dejanju vsaj v besedah pokazali svoje slovenstvo.

Ko govorimo o raznih pomenih besed, se zdi, da bo treba tudi tisto o ženskah kot „šibkem“ spolu revidirati...

Uspeh novomeške tovarne avtomobilov

Novomeška avtomobilska tovarna je pred 14 dnevi razstavila v Essnu v Zah. Nemčiji 23 tipov avtomobilskih prikolic, za katere je ves čas sejma vlada izredno zanimanje. Predstavniki tovarne so tam sklenili z nemškimi kupcem prodajo 3.000 prikolic Adria, kakršne izdeluje novomeška tovarna. V komercialnem jeziku pomeni to 10 milijonov nemških mark.

Kupci v Nemčiji se zanimajo za vse tipe novomeških prikolic, posebno pozornost pa so vzbujale največje 7 do 9 metrske hišice, prava stanovanja na kolesih. So pa najbolj primerne za družine potujočih strokovnjakov pa tudi za počitnice razvajenih turistov, ker je v njih prostora za 8 ljudi z vsem komfortom. Ker je zanimanje za te hišice veliko, odn. imajo trg že utrjen na Švedskem, v Švici, na Norveškem, Finskem in Danskem, je letošnji delovni načrt tovarne 10 tisoč prikolic. Za prihodnje leto pa nameravajo povečati število na 15 tisoč.

Zaradi uspeha z prikolicami se je mogla novomeška tovarna tako dvigniti, da so 29. oktobra občinski možje mogli svečano spustiti v redno obratovanje montažni trak za osebne avtomobile Austin IMV 1300, ko je začela obratovati nova dvorana za avtomobile.

1 DM (nemška marka) = 3,4152 Ndin

Narodna Banka Jugoslavije je 25. oktobra objavila naslednje sporočilo: „Vlada Zvezne republike Nemčije je sklenila dokončno ugotoviti pariteto nemške marke. Nova pariteta je določena z razmerjem 0,242806 grama čistega zlata ali 27,3224 dolarskega centa za eno nemško marko. To je odobril tudi Mednarodni finančni sklad.“

Na podlagi tega sklepa je Narodna banka Jugoslavije določila tečaj dinarja do nemške marke v višini 341,43 dinarjev za 100 nemških mark. Novi tečaj bo veljal od 27. oktobra 1969.

Jožku v spomin

Videli smo, da so življenjski dnevi Jožku Krošlju šteti. Uredniki Svobodne Slovenije so me naprosili, naj kaj napišem o Jožku, ko sem ga tako dobro poznal. Res sem si par stvari skiciral. Ko pa sem bral, kar so mu njegovi uredniški tovariši napisali v spomin, se mi je moje pisanje zdelo odveč.

Nekrolog rajnemu Jožku Krošlju v listu, ki mu je bil on skoro celo četrstoletje gibal in duša, je napisan s tako toplino, spoštovanjem, hvaležnostjo in zalostjo, da lahko služi za zgled, kako se v takih primerih piše: brez visokodonečih fraz in brez pretiravanj.

Kdor je ta nekrolog prebral, je dobil lepo in resnično sliko o rajnem Jožku, četudi bi ga ne bil poznal.

Skoro štirideset let sem od blizu spremljal življenje Jožka Krošlja, to se pravi štirideset let njegovega nesebičnega in plodonosnega javnega dela, dela ki ga marsikdaj ni bilo videti na zunaj, pa je bilo prav tako, ali pa še bolj potrebno, kot delo onih, o katerih smo veliko govorili in ki so veliko govorili.

Jožko Krošelj je bil izredno skromen. Nikoli ni maral sam v ospredje. Ni rad govoril o sebi. Prijatelj, ki zasluži tak naziv, je imel malo, morda nikogar. Znanev pa brez števila: med Slovenci, med Hrvati, v Beogradu in po Srbiji. Povsod so ga cenili in spoštovali kot dobrega, poštenega in resnega moža.

Po mojem je bila njegova najlepša

družbena vrлина: zvestoba. Zvestoba do krščanske ideje, katere neustrašen priževalec je bil vedno, zvestoba do kat. socialno političnega gibanja, v katerem je preživel najjačja leta svojega življenja, brezpogojna zvestoba protikomunistični ideji, katere viden glasnik je bil v najtežjih dneh naše polpretekle zgodovine prav do današnjih dni. Zvestoba osebam, ki mu je bilo dano služiti jim v lepih in grenkih dneh.

Druga lepa in dandanes tako redka odlika rajnikova je bila molčečnost, stvar, ki mu je bila kot tajna zaupana, je bila za sedmimi pečati. Rajni dr. Korošec se je velikokrat pritoževal, da naši ljudje ne znajo molčati, da se pred vsem svetom radi bahajo, da poznajo to ali ono skrivnost — in jo seveda tudi izdajo.

Molčečnost je Krošlja naredila za Koroščevega zaupnega človeka. Malo jih je bilo, ki jim je „stari“ zaupal: Krošelj, dr. Ahčin, Smajo Grubišič in ne vem če še kdo drugi. Pri teh umetnikih molčanja Korošec ni bil nikdar razočaran.

Krošelj je imel poseben dar, da je vedel, komu, kdaj in koliko sme zaupati, ne da bi povzročal avtorju neprijetnosti.

Kot beograjski urednik Slovenca je redno vsak večer govoril z uredništvom v Ljubljani, polneč včasih cele kolone lista z najvažnejšimi novicami iz politične centrale in ob koncu oficialnega poročanja z informacijami zaup-

nega značaja, ki jih je zlasti glavni urednik potreboval, da je lahko usmeril pisanje lista v skladu z najnovejšim političnim položajem v državi.

Krošelj ni bil uvodničar lista, razen v kakih posameznih primerih, bil pa je vester in brezpogojno zanesljiv „dovajatelj“ elementov, ki so bili neobhodno potrebni, da je list lahko pisal tako, kot je pisal, in da so Slovenčevi vodniki in komentariji šli preko meja naše dežele in da je list, čeprav je izhajal daleč od glavnega mesta, imel glas resnega in dobro informiranega dnevnika.

Posebno poglavje Krošljevega javnega dela je bilo osebno tajnikovanje dr. Korošcu. To delo ni bilo prijetno. Korošec je bil brez dvoma velikan ne le v politiki, ampak tudi v mnogih drugih smereh. Veliki ljudje, ki so središče javnega življenja, se navadno čutijo same. Marsikdaj se okolica ne zna prav približati velikanu, marsikdaj pa si on ne upa ali ne more približati okolici, v skrbi, da bi njegova zaupljivost bila napačno tolmačena. Dr. Korošec je bil v svoji osamelosti ozredno radoveden, bolj rečen, želel je biti informiran o vsem: toda na kratko in zanesljivo. Izredno je bil pozoren na vsako novico in neredko je ponovno vprašal: je to zanesljivo, kdo vam je to povedal?

Jožko Krošelj mu je znal biti zanesljiv vir novic, ki jih je veliki politik potreboval: novic od doma iz Slovenije, novic iz prestolnice, iz nasprotnikovega tabora, novic, klasificiranih kot zanesljive, dvomljive, čenče itd. Pa tudi

obratno: po isti poti je šlo na primerno mesto mnenje Koroščevo o političnih in javnih dogodkih doma in v svetu ljudem, ki so imeli pravico dobiti odgovor na tolikokrat postavljeno vprašanje: Kaj pa misli dr. Korošec?

Upam si trditi, da dr. Korošca Krošelj v dolgih letih sodelovanja ni nikdar razočaral.

S Krošljem gre v večnost dober del naše zgodovine. Je bil eden redkih preostalih, ki je od blizu videl najtežjo dobo slovenske zgodovine. Mnogo stvari je vedel, marsikaj je zapisal, marsikaj pa v svoji skromnosti ohranjal zase in jih povedal le tu in tam kak drobec v pogovorih z znanci. Bil je res preskromen: nikdar mu ni bilo do tega, da bi bil viden, čeprav mu ni manjkalo prilik za to, ves srecen in zadovoljen pa je bil, če je lahko s svojim delom pripomogel h kakršnemu koli uspehu, ves blažen, da je lahko napisal temeljito poročilo o dogodku za čitatelje svojega lista.

List Svobodna Slovenija je z Jožkom Krošljem izgubil svojega nesebičnega sodelavca iz rodu tistih, ki služijo dobri stvari, tudi če bi si bili lahko preskrbeli lažjega in boljšega kruha drugod.

Naj bodo te skromne vrstice v oddolžitve in v spomin rajniku, ki nam je vsem vedno bil zgled skromnega, poštenega in zvestega delavca na vsakem mestu, kamor ga je klicala dolžnost in ljubezen do naroda.

J. Košiček

Novice iz Slovenije

LJUBLJANA.— Položaj proizvodnje elektrike je bil po stanju 5. novembra kritičen. Zaradi izredno dolge suše so reke upadle na eno tretjino količine vode, ki jih sicer dajejo za normalno obratovanje hidroelektraren. V normalnih razmerah dajejo centrale 11,5 milijona kilovatnih ur na dan. Dne 5. novembra pa so padle 3 milijone kilovatnih ur. Na Dravi in v H. E. Moste je tretjina vode, v medvoški centrali in na Soči pa komaj petina.

Položaj proizvodnje električne energije v Sloveniji je bil 5. nov. sledeč: termoelektrarne dajejo 6,5 milijonov kwh na dan, hidroelektrarne 3 milijone, uvoz pa je znašal 2.640.000 kwh in to iz Avstrije 2,4 milijona ter 240.000 kwh iz Italije.

Široka potrošnja je bila naprošena, naj zmanjša porabo električne energije za ogrevanje. Med tovarnami je zelo prizadeta tovarna dušika v Rušah, ki je morala med drugim zmanjšati produkcijo in izvoz karbida.

LJUBLJANA.— V Republiki Sloveniji je 33 zavodov za oskrbovanje ostarelih ljudi. Posebna komisija je ugotovila, da jih 18 gostuje v starih gradovih, ki so stari tja do 900 let. Poleg tega, da imajo zgodovinsko vrednost in da so gradovi večino zaščiteni kot kulturni spomeniki, so tudi sicer neprimerni in nastanejo nesporazumi pri preurejevanju. Nadaljnjih 8 domov je v stanovanjskih stavbah, 7 v stavbah, ki so bile v različnih obdobjih grajene kot ubožnice, del domov je v bivših tovarnah, vojašnicah, samostanih itd.

V sedanjih domovih živi le 35% oskrbovancev v sobah z manj kot 5 posteljami, vrh tega pa je v sobah nagnetenih več postelj, kot je realna zmogljivost. Kar 22 domov nima niti ene enoposteljne sobe.

LJUBLJANA.— V šentjakobski cerkvi je bil 7. 10. orgelski koncert slušateljev Akademije za glasbo Milice Renner in Franca Kljada. Na sporedu so bila dela Cavazzonija, Walterja, Bacha, Regerja, Langlaisa, Pavla Sivica in L. M. Škerjanca.

LJUBLJANA.— Arheologi Narodnega muzeja bodo prihodnje leto nadaljevali z raziskavami naselbine na Viru pri Stični in srednjeveškega mesta Guthenwed na Otoku pri Dobravi ter morda še rimsko naselbino Neviodunum v Drnovem pri Krškem.

MARIBOR.— Na sestanku zastopnikov kmetijskih organizacij in trgovine so iskali izhod iz zagate zaradi pridelkov, ki jih kmetje ne morejo prodati. Seveda ga niso našli, ker ga ne morejo. Ni dovolj skladišč in hladilnic. Ugotovili so le, da letos ne bo mogoče odpraviti težave, treba pa bi jih bilo omiliti in pripraviti načrte za prihodnje leto. Kmetje v Švečini so pridelali lepo sadje in so nasuli v kupe po šupah nekateri pa celo zakopali v zemljo. Groze tudi, da ga bodo pripeljali pred skladišče Agrokombinata v Maribor, ki je prevzel dejavnost bivše kmetijske

zadruga, naj gniže tam, ne pa na njihovih dvoriščih. Tudi z prodajo krompirja je podobno kot s sadjem. Kmetje ne bodo mogli poravnati svojih davnih obveznosti niti prispevkov za zdravstveno zavarovanje.

SEVNICA.— Blizu vasi Vodice pri Sevnici živi 69-letni Franc Frece z ženo in sinom, kar v jami. Družina je imela izredno smolo: Leta 1945 je žena Karlina po nesreči zažgala hišo, ki je zgorela. Tedaj so živeli še doma štirje otroci. Družina je zavihala rokave in v zgradili so novo hišo. A tudi ta jim je pogorela po neprevidnosti matere dve leti nato. Še enkrat so zgradili hišo, po mirnih letih pa je nesrečni gospodinj 1. 1967 padla žerjavica iz štedilnika in spet so bili ob hišo. Sedaj pa ni bilo več moči za novo hišo in Frece je izkopal na kraju, kjer je stala hiša, dve jami, kjer sedaj živijo stari Frece z ženo in sinom v najprimitivnejših razmerah. Frece pravi, da so mu ponujali na občini stanovanje v bloku, če jim prepusti zemljo. Tega pa ni hotel, ker bi ne imel več svoje zemlje, posojila za gradnjo nove hiše pa ni hotel vzeti, ker nima več možnosti za vračanje.

NOVO MESTO.— Novomeška IMV (Industrija motornih vozil) gradi pod Grmoma proti Gotni vasi novo montažno dvorano, ki bo merila 22.000 kv. metrov. IMV je tudi sprejela na delo precej delavcev iz Skopja, ker je tamonjska tovarna bila prisiljena odpustiti večino delavcev. IMV je sedaj edino podjetje v Jugoslaviji, ki izdeluje avtomobile-kombije z nosilnostjo 1,5 ton.

Umrli so. V Ljubljani: Mihael Peršin, kmetovalec v Trnovem (88 let), Franc Posedi up, Anka Druškovič Ilavnik, Alojzij Vene up. Slov. nar. gled., Leopoldina Mihelič roj. Praznik vd. šol. upr. (81. l), Franciška Vicoljo r. Klun, Ernestina Zajec r. Blažica uč. v p., Marija Urbančič r. Pavlin (81. l.) naduč. vd., Valentin Jeras višji termotehnik v p., Miran Petrovič dir. in režiser šentjakobskega gledališča, Janko Majcen, poklicni gasilec v p., Franc Baliž grad. delov. Vodice, Janež Leskovšek, borec za severno mejo Polikva, Marija Trelep babica v p. Trebnje, France Lavrič Loški potok, Vencelj Treven miz. m. Slov. Javornik, s. Bernardeta Josipina Novačan šolska sestra žalec, Jože Selišnik Solčava, Ana Mikl Videm ob šč., Ivan Ojsteršek kontr. ptt Celje, Franciška Čerar (Martinkova mama) Moravče, Marija Kavčič r. Kajin (91. l.) Polje, Maruša Štancar Nardin mir. ph. šent Peter pri Gorici, Anton Smrdelj kamnosek Vič, Josip Osojnik Brežice, Francka Florjancič r. Peternelj Bled, Janez Omahna Sostro, Franc Pleničar okr. tajnik v p. Litija, Alojz Bizjak žel. up. (77. l.) šentvid, Angela špan Planina pri Sevnici.

PRISPEVAJTE V TISKOVNI SKLAD SVOB. SLOVENIJE!

Slavje v Slovenskem domu v Berazateguiju

Še tako grozeči temni oblaki in tudi ne popoldanski deževni naliv niso mogli pokvariti prijetnega razpoloženja nikomur, kdor se je minulo nedeljo udeležil proslave 4. obletnice Slovenskega doma v Berazateguiju. Je to eden izmed slovenskih domov, kjer se človek počuti, kakor da bi bil doma. In doma je v vsakem vremenu lepo in prijetno.

Po pozdravu gostov, ki ga je izrekel Ivan Korošec, ki je potem, skupno s predsednikom doma Jožetom Vidmarjem, ves dan vodil prireditve, so številni gostje, ki so že prihili iz vseh strani Buenos Airesa na slavje, ob dviganju argentinske in slovenske zastave zapeli obe narodni himni. Sledila je zahvalna sv. maša, ki jo je daroval katehet Slovenskega doma v Berazateguiju. Jože Guštin. Evangelij o gorčičnem zrnu je mašniku služil v pridigi prav za primerjavo z rastjo berazateškega doma, in slovenske skupnosti sploh.

Sledilo je odlično pripravljeno kosilo. Veliko število udeležencev je skoro izpraznilo kuhinjo dobrot že opoldne, nov popoldanski val gostov pa je dal še več dela pridnim duharicam in kuharjem in postreženemu osebju, da je moglo zadovoljiti povpraševanje.

Vsled naliva se je popoldanski kulturni program začel nekaj pred četrt

uro. Ivan Korošec je pozdravil zastopnike domov in drugih naših organizacij, predsednik doma Jože Vidmar pa je v lepem govoru podal kratak obračun našega nad dvajset letnega bivanja v tujini. Ugotovil je, da je vkoreninjenje od doma prišlo emigracije v neslovensko kulturo in vse kar je z njo v zvezi, praktično nemogoče. Kdor pa je to nasilno storil, se je kmalu znašel izgubljenega in osamljenega, kajti takšni „ne žanjejo odobravanja, temveč prezir in posmeh, ker se domačini dobro zavedajo, da kdor ne ostaja zvest svojim naravnim dobrinam človeka, to je svoji lastni materi in njenemu jeziku, svoji narodnosti in kulturi, tisti pač ne bo stalno nikomur zvest.“ Spomnil se je vseh članov berazateške skupnosti in vseh sodelavcev v domu, še posebej pa berazateške slovenske mladine: „Ni jih veliko, so pa zares aktivni in redni obiskovalci naše doma. Četudi so vsi zelo mladi, so nam v veliko pomoč in oporo. Tudi njim izrekamo danes javno zahvalo in pohvalo.“ Pritrdilno ploskanje občinstva je nagradilo mladino.

Predsednik Zedinjene Slovenije Božo Stariha je v pozdravu poudaril, da je berazateški Slovenski dom „središče slovenske tradicije v tujini, vez med člani in domom samim. Berazateški Slo-

ZBORNİK SVOBODNE SLOVENIJE 1969

Po vsebini in pestrosti prekaša vse publikacije te vrste; vsebuje dela slovenskih znanstvenikov, umetnikov, pisateljev, pesnikov, publicistov, kulturnih ustvarjalcev, planincev. Sodelavci so iz vseh držav, kjer so slovenski izseljenci iz zamejstva in domovine.

Obsega 372 strani. — Prodajna cena 2.000 pesov

Dasi je prednaročilni rok po znižani ceni potekel, bo na željo v nedeljo, 23. novembra, na dan spominske proslave škofa Rožmana pred in po proslavi v Slovenski hiši Zbornik na razpolago po znižani ceni 1700 pesov.

Deseta obletnica blagoslovitve cerkve Marije Kraljice v Slovenski vasi

V nedeljo, dne 16. novembra, je Slovenska vas obhajala lep praznik: že deseto obletnico blagoslovitve svoje cerkve, edine slovenske cerkve v Južni Ameriki. Že precej pred začetkom slovesnosti so se zbirali slovenski farani in tudi številni rojaki od drugega izirabili ta čas za ogled preurejene notranjosti cerkve po načrtih arh. Jureta Vombergarja. Sprednji del s prezbiterijem je isti arhitekt preuredil že prej, zdaj je to delo dopolnil še v srednjem in zadnjem delu ladje s popolno skladnostjo s prednjim, kar dokazuje, da je vse to delo že v začetku zasnoval po celotnem preurejenem načrtu. Zavaljo oblačnega vremena obiskovalci zdaj niso mogli doživeti edinstvenega vtisa, ki ga napravi na človeka čudovita igra barv, kadar sonce pošlje svoje žarke skozi velika barvasta okna in se notranjost cerkve koplje v čarobnem prelivanju vseh barvnih otenkov. Ladijski steni sta obdani z visokim lesenim opazem naravne barve. Posebno zanimanje so zbujale spovednice, ki niso (kot v večini cerkva) postavljene kot „omare“ ob stene, temveč so potisnjene v steno v ravni opaži in tako omogočajo večjo intimnost in nemotenost spovedovanja, tudi kadar je v cerkvi kako bogoslužno opravilo ali pridiga. Okusno so urejene polžaste stopnice na kor, obdane z železnimi stebrički, med katere so vložene rdečkasto rumene akrilne plošče in že pri vhodu taka ureditev stopnic zakrije tistega, ki gre na kor ali prihaja z njega. Na stropu pod korom skoraj ne opaziš številnih, s steklom zakritih

žarnic in na obeh stenah so pritrjeni majhni žarometi, uvoženi iz Holandije, a tako močni, da zalijejo vso cerkev s pravo dnevno svetlobo. Pa tudi brez teh dveh učinkov (igre barv in te močne svetlobe) je nudil pogled na preurejeno notranjost cerkve velik užitek. Vse do kraja premišljeno, preprosto, po koncilskih navodilih prirejeno. Delo umetniškega okusa, nič, kar bi moglo motiti duhovno zbranstvo. Neka gospa, ki je bila očitno zdaj prvič v tej cerkvi, je navdušeno vzkliznila: „To je najlepša cerkev, kar sem jih doslej videla!“ In prebivavci Slovenske vasi so ponosni, da imajo tako lepo cerkev.

Ob pol enajstih se je začela slovesna sv. maša, ki jo je daroval msgr. A. Orehar s somaševanjem petih duhovnikov. Po sv. evangeliju je imel tudi cerkveni nagovor, v katerem je poudaril hkratnost dveh desetletnic: blagoslovitve te cerkve in smrti škofa dr. Gregorija Rožmana. A ni zadosti le zidana cerkev, treba je tudi cerkev živeti. Ni zadosti dr. Rožman, treba nam je tudi njegovega duha! Med sv. mašo je lepo prepeval domači pevski zbor pod vodstvom pevovodje g. Ivana Meleta. Na kraju sv. maše je bilo darovanje za cerkev.

Zatem je bil za vse udeležence pripravljen okusen asado.

Ob 15.30 je bil v cerkvi šmarnični govor, v katerem je govornik razvijal globoke misli o Mariji kot varuhinji in pomočnici Slovencev. Pridevek „Marijin narod“ izvirja iz časov turških napadov, ko so se možje in fantje branili na

SLOVENCİ V ARGENTINI

BUENOS AIRES

Osebnostne novice

Krščena je bila v Slovenski kapeli Nevena Vester, hči Franceta in Franciske roj. Tomazin. Krstil je g. dr. Alojzij Starec. Botrovala pa sta ga. Metka in g. France Tomazin.

ZLATA POROKA

V nedeljo, 16. nov. sta obhajala g. Jakob Maček in njegova gospa Marija zlato poroko v krogu svojih dragih. Viden izraz je dobil ta izreden družinski praznik ob nedeljski sv. maši v Slogovskem domu v Ramos Mejia. V lepo okrašeni kapeli je daroval peto sv. mašo msgr. A. Orehar, koncelebrirala pa sta ramoški slovenski dušni pastir g. Škerbec in rektor škofovega zavoda g. dr. Gnidovec. Slovesnost je izredno povzdignilo petje ramoškega pevskega zbora pod vodstvom g. Čamernika. Poleg vse tako obsežne družine 77 letnega Jakoba Mačka in njegove 73 letne družice Ma-

rije so prihili k maši številni prijatelji in znanci; med ministranti pa je bilo kar 8 dedkovih vnukov.

Redki so primeri, ko morejo starši slaviti na jesen življenja 50 letnico družinskega življenja in zreti na dolgo opravljeno pot, na boje, težave in zmag. G. Jakob Maček je bil že v času med obema vojskama v Logatcu ugleđen gospodar in javen delavec. Kot lastnik parne žage in mlina se ni posvečal le svojemu podjetju, ampak je s pridom sodeloval pri vodovodnem in cestnem odboru, raznih zadrugah in drugih javnih ustanovah. Na dobrodušnem in socialnem polju je vedel, kaj je njegova dolžnost, v političnem življenju pa je bil od mladih nog zvest pristaš SLS — naše tedanje krščanske demokracije. Njegova žena Marija mu je zvesto stala ob strani, ne le pri nalogah družinskega življenja, ampak tudi s tem, da mu je lajšala skrb, ki jih pri velikem gospodarstvu marsikaj ni manjkalo. Skoraj neopazna za stenami doma je v resnici podpirala 3 vogale.

ves uspeh berazateškemu domu za bodočnost.

Že vsej slovenski in argentinski javnosti znani berazateški slovenski pevski zbor, ki ga vodi dirigent Jože Omahna, je pod njegovo taktirko zapel: Spomlad v deželi, Tri lipice, Škrjanček poje, Ribniško in v Hribih se dela dan. Vsako pisanje o visoki pevski stopnji tega zbora je odveč. Kdor ga je slišal enkrat, si ga želi poslušati še in še. To je dokazalo tudi občinstvo, strnjeno okoli odra, ko ni hotelo biti ploskanja ne konca ne kraja.

Šest slovenskih parov se je nato ob harmonikarski spremljavi mladega Romana zavrtelo v Potrkani polki in Šuštarški polki, ki ju je naštudiralo v prireditvi ge. Betke Maček-Vitrihove. Ob veselem odobravanju sta bila ga. Betka in Roman nagrajena s šopkom rdečih nageljnov.

Pet najboljših telovadcev iz Slovenske vasi v Lanusu je nato pokazalo svoje spretnosti v nekaj težkih in tveganjih vajah, s čemer je bil pester kulturni program slavlja zaključen.

V prosti zabavi ob zvokih orkestra The golden tones so gostje, ki se jih je te slovesnosti udeležilo toliko, kakor jih še nikdar poprej ni bilo v Slovenskem domu v Berazategui, ostali na prijetnem vrtu še dolgo v večerne ure, zlasti ker se je nebo razjasnilo, da je lunin kratec osvetlil zemljo pod sabo.

Vsak teden ena

POPOTNI

Jože Dular

Med vrati je ves skromen, tih obstal, poprosil nas za črno skorjo kruha. Ušesa naša bila so gluha, nihče besede ni mu dobre dal.

Z bridkostjo nemo je zapustil prag in v burjo mu utonil je korak.

Ostali sami smo. Zdaj nas boli, da ni dobil ne kruha ne soli.

obzidjih taborov, ženske in otroci pa so v cerkvah molile in prosile Marijo, naj varuje branivce in odvrne turške napadavce. Prečesto so tako izprosile rešitev pred Turki. Zato je tudi večina cerkva na naših slovenskih gričih in gorah posvečenih Materi božji.

Po blagoslovu z Najsvetejšim se je razvil družabni del slovesnosti na vrtu misijonističar in farnega kolegija. Domači pevski zbor je pod vodstvom dirigenta I. Meleta zapel tri pesmi: I. Meletov „Pozdrav Slovenski vasi“, Gerbičev „Žitno polje“ in Vodopivčev „Izgubljeni cvet“. Nato je z dobro zasnovanim govorom nagovoril zbrane g. Ignacij Glinšek. V prvem delu je oživil sovaščanem spomin na zgodovino gradnje cerkve, v drugem pa se spomnil pok. škofa dr. Rožmana, ki je pred enajstimi leti blagoslovil cerkvi temeljni kamen. Poudarjal je velike kreposti pokojnega slovenskega vladike, zlasti še njegov odločen boj proti komunizmu in spodbujal zbrane, naj ga v tej odločnosti posnemajo. Končno se je spomnil še vseh tistih, ki so pri gradnji cerkve sodelovali na en ali drug način, a jih je Bog že poklical k sebi. Za miren pokoj njihovih duš je skupno s prisotnimi zmolil en očenaš. — Za krepke in spodbudne besede je žel navdušeno priznanje.

Družabnost se je potem razvijala v prijetnem pogovoru med gosti in Slovinci vaščani ob kupi vina in dobrem prigrizku; niti dež, ki se je vliil proti večeru, je ni preveč motil. Gosti od blizu in daleč so obljubljali in pri sebi sklenili, da bodo še prišli v Slovensko vas in njeno prelepo cerkev.

Na lastno željo sta slavljence preživela to lepo obletnico na domu svoje hčerke Majde por. Skubic le v krogu družin Kocmur, Eiletz in Berlot, ki so vsega skupaj pripeljale dedku 11 vnukov in eno vnukinjo.

Svobodna Slovenija zvestemu naročniku Jakobu Mačku in njegovi družici Mariji ob zlati poroki priskrbeno čestita in želi obilo zdravja in veselja v krogu njunih dragih.

ZVEZA SLOVENSKEH MATER IN ŽENA

Zahvala. Zveza Slovenskih mater in žena se zahvaljuje vsem učiteljicam in učiteljem slovenskih tečajev za njihov trud in tako lepo pripravo materinskih proslav.

Srečanje naših mladih s točasno evropsko miselnostjo je naslov razgovora ge. Danice Petričkove z ing. Jernejem Dobovškom v četrtek 27. novembra ob 18 v Slovenski hiši. Vabimo matere in žene.

ŠOLSKI IZLET

Pretekla sobota je bila za otroke slovenskih šol verjetno najsrečnejši dan, kar jih obsega njihov šolski koledar. 463 učencev je zamenjalo redni sobotni pouk za celodnevni izlet v La Plato, v „País de los niños“; kraj, ki uresničuje vse otroški sen, kjer pravljica postane življenje. Mogli so si ogledati vabljive stavbe s svojimi pomembnostmi, potovati z otroškim vlakom in avtomobilčki ter okusiti toliko sladkosti te „Indije Koromandije“. Zlasti pa so se mogli po mili volji naučiti zraka, sonca in igranja v prostranem parku pod mogočnimi evkalipti. Pred vsem tem so imeli zjutraj v tamkajšnji cerkvi zaključno šolsko mašo, ki jo je katehet dr. A. Starec daroval obenem za rajnega škofa dr. Gregorija Rožmana ob 10 letnici njegove smrti.

Slovenske šole so s tem izletom najlepše dopolnile svoj program in čale otrokom čuti, da ni njihov delež le učenje, ampak tudi prešernost in smeh, pesem in vrisk, ki imajo v materinem jeziku še posebno lepoto.

Namesto venca na grob glavnemu uredniku Svobodne Slovenije Jožku Krošlju je daroval za tiskovni sklad Svobodne Slovenije N. N. 5.000 pesov. Iskrena hvala.

POIZVEDBA

Kdor bi vedel karkoli o Vidu Robniku, rojenem v Slovenj Gradcu leta 1898, naj sporoči upravi Svobodne Slovenije 4158, Buenos Aires.

SLOVENCJI PO SVETU

ZDA

SLAVJE PRI ŽELETOVIH

V Carupa pri Buenos Airesu živi naša zvesta naročnica ga. Marija Jelovina, hčerka g. Zeleta, ki je znan v Svobodni Sloveniji po svojih dopisih iz Severne Amerike. Gospod Zele je pred 10 leti z ženo odšel iz Argentine v Severno Ameriko, kjer je tudi njegov sin Ivan Zele. Hčerka Marija Jelovina je letos odšla na obisk v ZDA, ko so imeli njeni starši zlato poroko. Po desetih letih je videla starše in po 21 letih brata Ivana. V dopisu Svobodni Sloveniji takole opisuje prihod v ZDA: „Svidenje je bilo nad vse ginjeno, saj se z bratom nisva videla toliko let. V ZDA sem bila 4 tedne in je bil ta obisk zame nepozabno doživetje. Moj brat dela v tovarni težke industrije in je vzel teden dni dopusta. Peljali smo se na kanadsko mejo, si tam ogledali Niagarske slapove, zanimiv muzej itd. V Clevelandu smo obiskali prijatelja Kuhelja in go. Jelko, katere je naš obisk zelo iznenadil. Škoda, da je bil čas odmerjen in da se nismo mogli dalj časa pri njih zadržati. Lepo se jim zahvaljujem za gostoljubnost kar po Svobodni Sloveniji.“

Nato opisuje ga. Jelovina med drugim tudi to, da si je ogledala v Washingtonu cerkev Brezmadežnega spočetja, kjer bomo tudi Slovenci imeli svojo kapelo. Končuje pa svoj dopis za Svobodno Slovenijo takole: „Na 19. oktobra pa sta naš očka in mama praznovala zlato poroko. Obred je opravil g. žup. Sv. Križa v Bridgeportu. Na slavnostnem kosilu so bili ožji prijatelji, med njimi tudi g. žup. Hribček. Čas v prijetni družbi je hitro mineval in obisk v Severni Ameriki o priliki zlato poroke mojih staršev mi bo vedno ostal v spominu. Pozdrav vsem čitateljem Svobodne Slovenije pošilja

Marija Z. Jelovina

Sele iz tega pisma smo zvedeli, da je naš naročnik v Severni Ameriki imel zlato poroko. Tudi Svobodna Slovenija se pridružuje čestitkam številnih prijateljev in želi zlatonoročencema še mnogo zdravih in lepih let.

PO ŠPORTNEM SVETU

Miro Cerar je na velikem mednarodnem telovadnem turnirju v Ljubljani ponovno dokazal, da je na konju še vedno nedosegljiv. V mnogoboju je Cerar dosegel bronasto medaljo, zlato na konju, srebrno za vaje na bradlji in drugo ter bronasto v parterju. Na bradlji Cerar ni nastopil, ker ni imel zaradi nizke vstopne cene na tem orodju nobene možnosti za uspeh, razen tega so mu žulji in razpoklina na rokah delali precej preglavice. Tudi mladi Miloš Vrtič je izredno napredoval in je na konju zasedel 4. mesto. Prva mesta so zasedli: parter — Kenmocu (Jap.), konj — Cerar, krogi — Brehme (Vzh. Nemčija), preskok — Kenmocu, bradlja — Miki (Jap.), drog — Kenmocu.

Istčasno so tekmovali tudi dekleta; zlato medaljo je prejela v osmerboju Krajčirova iz ČSSR, ki je premagala sovjetski tekmovalki — Lazakovičovo in Siharulidze. Slovenka Marlenka Kovarčeva je zasedla 17. mesto.

Tekmovanja so se udeležile mnoge reprezentance, zapustile pa so tekmovalne ekipe ZDA, Kanade, ZRN, Nizozemske in švice zaradi nesporazumov politično-rasistične narave glede Južne Afrike.

Dr. Tone Žužek

ADVOKAT

Uradije od 17,30 do 19,30 ure.
Ponedeljek, sredo, petek.

Lavalle 2331, 5º p. Of. 10
T. E. 47-4852

UNIV. PROF.

DR. JUAN BLAZNIK

špecialist za ortopedijo in
travmatologijo

ordinira v torek, četrtek in soboto
od 17 do 20

C. José E. Uriburu 285, Cap. Fed.
Zahtevajte določitev ure na telefonu 49-5855

JAVNI NOTAR

FRANCISCO RAUL CASCANTE

Escribano Público

Cangallo 1642 Buenos Aires
Pta. baja, ofic. 2
T. E. 35-3827

Dr. FRANC KNAVS ODVETNIK

Lavalle 1290, p. 12, of. 2, Capital
T. E. 35-2271

Uradne ure od 17—20
Na telefonu tudi dopoldne (10—13)

Luján, Alta. Brown 100
T. E. 105 ali 516

V petek in soboto od 9—13

V Mariboru so konec septembra praznovali 50-letnico MSD Branik. Branika sicer pred petdesetimi leti ni bilo, kajti tedaj so ustanovili Prvi slovenski športni klub Maribor. Po vojni je ta naslov zvenel preveč reakcionarno, zato so ga morali kot večino slovenskih klubov preimenovali po novih bolj „udarnih“ naslovih. Tako je iz I. SSK Maribor postal najprej Polet in potem Branik. Pa še Branik se je nato razdelil in nogometno moštvo ni več pod okriljem Branika; deluje samostojno pod imenom Maribor ter tekmuje v 1. zvezni ligi. Trenutno je MSD Branik precej v krizi: plavalna sekcija — ali kot sedaj pravijo — klub, je zamrl, v atletiki manjka naraščaja, odbojkarji in odbojkarice, nekdaš vodilni, so postali drugorazredni. Le smučarji, teniška ekipa in kegljavci žanjejo uspehe. Pravijo, da je temu krivo pomanjkanje denarja; najbrž pa še bolj manjka idealizma, vsaj takega, ki je vodil pred 50 leti ustanovitelje I. slovenskega športnega kluba Maribor.

OBVESTILA

Sobota, 22. novembra 1969:

Prosvetni večer na Pristavi. Predava č. g. Franc Urbanija: potopis po Evropi.

Nedelja, 23. novembra 1969:

V Slovenski hiši proslava desetletnice smrti škofa dr. Gregorija Rožmana.

Redni občni zbor društva Slomškov dom se bo vršil v nedeljo, 23. novembra ob 9. uri dopoldne. Za vse člane je udeležba obvezna.

Skupni sestanek deklet in fantov iz San Martina o mladinskih verskih in moralnih vprašanjih po maši v domu.

Četrtek, 27. novembra 1969:

Razgovor ge. Danice Petričkove z ing. Jernejem Dobovškom o „srečanju naših mladih s točasno evropsko miselnostjo“. Začetek ob 18. Prireja Zveza slovenskih mater in žena.

Sobota, 29. novembra 1969:

Ob 15 sestanek odbora šolskega sveta slov. srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka; ob 15,30 sestanek staršev dijakov slov. srednješolskega tečaja; ob 16,30 zaključek šolskega leta slov. srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka s sv. mašo in nagovorom g. prof. dr. Vinka Brumna. Nato razdelitev spričeval.

Nedelja, 30. novembra 1969:

Balinarji carapachayskega doma prirejajo za vse prijatelje doma skupni asado. Začetek ob 10 z balinanjem, ob 13 asado in popoldne nadaljevanje z balinanjem. Prosimo, da se prijavite najkasneje do 26. t. m. pri odbornikih ali na T.E. g. E. Škulja: 797-4780. Asado bo ob vsakem vremenu.

NEDELJA, 23. novembra, ob 4 popoldne

v Slovenski hiši v Buenos Airesu

SPOMINSKA PROSLAVA OB DESETLETNICI SMRTI ŠKOFA DR. GREGORIJA ROŽMANA

K udeležbi lepo vabijo dušni pastirji

Sobota, 6. decembra 1969:

V Slov. domu v San Martinu ob 16 sklep slovenske šole s prireditvijo. Ob 19 pa bo dom obiskal sv. Miklavž (njev tajnik bo posloval od 15 dalje).

Sobota, 13. decembra 1969:

Seja profsorskega zbora slov. srednješolskega tečaja rav. Marka Bajuka ob 18.

Na Pristavi ob 19 obisk sv. Miklavža.

Nedelja, 7. decembra 1969:

Tombola v Slovenski vasi

Nedelja, 21. decembra 1969:

Zveza slovenskih materin žena prireja tudi letos že tradicionalni božični sestanek. To pot Vas pričakujemo v Našem domu v San Justu. Vse žene in matere iskreno vabljenje.

Slomškov dom

vabi vse člane in članice na enajsti

REDNI OBČNI ZBOR

ki bo v nedeljo, 23. novembra,
po sv. maši v dvorani doma.

Dnevni red: 1. Poročila odbornikov in nadzornega odbora. 2. volitve odbora.

3. Predlogi in slučajnosti.

Po obč. zboru skupno kosilo. Prijave pri odbornikih. Prosimo točne udeležbe.

PRVA TOMBOLA
POD KOZOLCEM

V SLOVENSKI VASI

7. decembra 1969

Začetek ob 16

Prireja društvo SLOVENSKA VAS

TOMBOLA BO ZELO BOGATA
NA DOBITKIH

Za danes objavljamo, da bo glavni dobitnik najmo-
dernejša sprejemnica (living), vredna 220.000 pesov

in omogočena po solidni slovenski svrdki Muebles
EZEIZA - LUKY, Ezeiza — Carlos Spegazzini. —

Sledilo bo še mnogo tombol, činkvinov, kvatern itd.

Otroci, ki pridejo v spremstvo staršev, dobe brez-
plačno posebno številko, na katero bo zrebano kolo,

dar iste slovenske trgovine. V naslednji številki

bomo objavili več podrobnosti. Zaenkrat:

7. decembra Vas čaka sreča v Slovenski vasi in:

NA SVIDENJE!

Je to Vaš problem?

Kje dobiti posojilo? Kam naložiti denar?

Predno se odločite, vprašajte v

SLOVENSKA HRANILNICA z. z o. z.

C. C. SLOGA Ltda.

Bartolome Mitre 97

T. E. 658-6574

Ramos Mejía

Uradne ure: torek, četrtek, sobota od 16 do 20.

Pravna posvetovalnica, ki jo vodi dr. Vital Ašič, vsako prvo in tretjo
soboto v mesecu od 17 do 20.

DRUŠTVENI OGLASNIK

Sporočamo vsem članom in prijate-
ljem, da se je prepis Pristave v Caste-
larju na Zedinjeno Slovenijo izvršil dne
4. novembra 1969.

Sejo Zveze okrajnih šolskih svetov
bo 28. novembra ob 20 v Slov. hiši.

Kolonija mladcev in mladenk se pri-
čne konec januarja v dveh etapah:
mladci od 30. januarja do 11. februarja
in mladenke po 11. februarju. Prijave
prav tako sprejema Zedinjena Slovenija.

Vpis v otroško kolonijo je podaljšan
do 30. novembra t. l. Prijave sprejema
pisarna Zedinjene Slovenije med urad-
nimi urami.

Knjižnica Zedinjene Slovenije posluje
v ponedeljek, sredo, četrtek in petek od
18—20 in vsako nedeljo po maši.

MLADINSKI PEVSKI FESTIVAL

v Slomškovem domu

V soboto, 22. novembra, ob 21.

Sodeluje orkester

„The Goldentones“

DRUŽINA v U. S. A.

IŠČE OSEBO ZA OSKRBO DVEH OTROK

Plačano potovanje in 28.000 pesov mesečno.

Znanje angleščine ni potrebno

Informacije v upravi Svob. Slovenije, R. Falcón 4158, tel. 69-9503

Rojaki!

Podjetniki!

Ako hočete modernizirati svojo proizvodnjo z novim orodjem
(matrices y dispositivos), lahko združeno s proizvodnjo s
stiskalnicami do 60 ton:

Ako rabite železostrugarska dela, mehanična ali v serijah (torno
paralelo y revolver);

Ako želite vliivanje v modelu ali v zemlji (fundición de los
metales no ferrosos); ali

Ako Vas muči kak drug problem zvezan s kovinarsko delavnostjo

OBRNITE SE Z ZAUPANJEM NA

SLOVENSKO KOVINARSKO PODJETJE

d. z o. z.

Porvenir 2452, Remedios de Escalada F.N.G.R.

POD NAJUGODNEJŠIMI POGOJI

na obroke po 36 mesecev brez naplčila

POHISTVO:

Spalnice — jedilnice — oprema za dnevne sobe — kuhinjska oprema
vzidane omare — posamezni deli pohištva — vodni grelci — žimnice
Springwall, Multimol, Suavegom, Pirelli, Hogarik, Loudes

VSE ZA DOM:

Hladilniki — televizorji — gramofoni — kombinadi — pralni stroji
štedilniki — peči — kolesa — loščilci — radijski sprejemniki —
likalniki — mešalci — toplotni regulatorji zraka — šivalni stroji
Necchi, Codeco.

Velika izbira stereofonskih kombinadov: Ranser, Emerson, Panora-
mic, Zenith, Hide, Park, Laybe, Champion, Paladin, Winco, Kenia

PLOŠČE

Še posebej opozarjamo na izredni pralni stroj LUKY s 5-letnim jamstvom

MUEBLERIA EZEIZA

nasproti železniške postaje Ezeiza

in podružnica

Muebles Luky

Avenida 25 de Mayo 136

C. Spegazzini

Slovenci 10% popusta